

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate; de Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. VI [i. e. VII]. Corollaria notatu digna

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77355)

erunt in loco regni, scilicet in cælo empyreo: Ergo erunt in inferno, seu in limbo, qui, ut supra annotavimus, nomine inferni in Scriptura & SS. Patribus nuncupatur.

208. Confirmatur ex concilio Florentino supra citato, asserente *animas eorum qui in solo peccato originali, vel morali ætuali decedunt, mox in infernum descendere, pœnis tamen disparibus puniendas*: Sed nulla est ratio cur ex eo loco post ultimum magni iudicii diem liberandæ sint, cum post hanc vitam non sit locus misericordiæ, sed iustitiæ; & Eccli. 11. scriptum sit, *Vbicumque ceciderit lignum, sive ad Austrum, sive ad Aquilonem, ibi erit*; quem locum Hieronymus in commentario, & alii communiter exponunt de hominibus, qui in eo statu perpetuò erunt, in quo illos mors invenit: Ergo parvuli ex hac vita cum peccato originali migrantes, post diem iudicii in limbo manebunt inclusi, & huic tenebroso loco in perpetuum erunt alligati. Unde Anselmus lib. de conceptu Virgin. cap. 22. versus finem, ait, *Post diem iudicii nullus erit Angelus aut homo, nisi aut in regno Dei, aut in inferno.*

Secundò Major principalis suaderi potest ex communi doctrina Theologorum, asserentium quod post universale iudicium omnia elementa suum situm naturalem possidebunt, ita ut ignis supra aërem, aër supra aquam, & hæc supra terram sit, terraque aquis omnino cooperta maneat. Cum enim (inquunt) aqua initio mundi totam ambitet terram, ut natura ejus postulare videbatur, ac deinde jussu Dei in locum unum congregata fuerit, ut superesset locus in terra generationi animantium & plantarum, generatione istâ cessante cum motu corporum cœlestium, ratio ipsa & natura rerum postulat, ut aqua ad locum pristinum revertatur, totamque superficiem terræ cooperiat. Ergo infantes post universale iudicium non habitabunt super faciem terræ, ut docent Adversarii (nisi in aquis ad instar piscium natæ dicantur, quod ridiculum est) sed in loco subterraneo & tenebroso inclusi manebunt.

Tertiò probatur eadem Major: Ex communi Theologorum sententia iudicium particulare cussiliet, & iudicium universale, eandem sententiam continent: Sed animæ parvulorum cum peccato originali decedentium, in particulari iudicio destinantur ad limbum: Ergo post universale iudicium in eodem loco manebunt.

209. Denique suaderi potest conclusio ex duplici inconvenienti & absurdo, quod sequitur ex Catharini sententia: Nam si verum esset quod ipse scribit, parvulos, cum originali peccato decedentes, post diem iudicii non solum carituros omni dolore, rum interno, tum externo, sed etiam fore beatos ac felices, & in quodam veluti terrestri paradiso perpetuò vitam acturos, plenos sapientiæ & virtutibus, suâ sorte optimè contentos, Deum toto corde diligentes & laudantes, Angelorum denique consortio & revelationibus sapè fruantes; si hæc, inquam, vera essent, sequeretur in primis illos parvulos in universali iudicio transiuros de non beatis in beatos beatitudine naturali; cum enim ante illud in tenebroso limbi carcere essent inclusi, beatitudine naturali, quæ cum detentione & alligatione ad hunc locum stare nequit, frui non poterant. Sequeretur deinde illos melioris conditionis esse, quia peccaverunt in Adamo, quam si in puris naturalibus decedissent; non enim

Tom. III.

A tanta bona debentur hominibus in puris naturalibus in infantia decedentibus: unde parvuli isti præmium & commodum ex peccato originali referrent: At hæc non solum videntur absurda, sed etiam Pelagianorum errori affinia: Ergo &c.

s. VI.

Solvuntur objectiones.

210. **O**BJICIES primò: Parvuli ob culpam originalem nullâ tristitiâ afficiuntur, ut s. præcedenti ostendimus: Sed si in pœnam illius naturali felicitate privarentur, non possent non tristari de ejus privatione; cum eam ut sibi possibilem cognoscerent: Ergo ob culpam originalem non privantur naturali beatitudine.

211. **R**espondeo concessâ Majori, negando Minorem: nam licet demus quòd parvuli cognoscant naturalem beatitudinem, ut sibi possibilem, non tamen cognoscunt se fuisse ad illam ordinatos; cum ordinatio ad æternam felicitatem naturalem non sit homini ab intrinseco debita, sed ex gratuita Dei voluntate proveniat: nullus autem, si sit rectæ rationis, affligitur ex hoc quod caret aliquâ perfectione sibi indebitâ, & ad quam ab intrinseco, & ex sua natura non est ordinatus, ut docet D. Thomas loco supra citato.

212. **O**BJICIES secundò: Deus in resurrectione, non obstante culpâ originali, concedet infantibus plura dona gratuita, ut immortalitatem, impassibilitatem, & quantitatem seu magnitudinem quam habituri essent, si ad adultam ætatem pervenissent: Ergo non denegabit illis naturalem beatitudinem.

Sed nego consequentiam, & paritatem: nam dona illa non sunt cum peccato originali incompatibilia, naturalis autem beatitudo cum illo stare non potest; quia, ut in prima probatione dicebamus, beatitudo naturalis importat conversionem in Deum, ut authorem naturæ, peccatum verò originale à Deo nedum ut authore gratiæ, sed etiam ut conditore naturæ avertit, ut ibidem ostendimus.

213. **O**BJICIES tertiò contra secundam probationem nostræ conclusionis: Si parvuli ex hac vita cum peccato originali migrantes, manerent post diem iudicii perpetuò inclusi in limbo, eique alligati, pœnam sensûs paterentur: Sed hoc dici nequit, ut s. 2. fusè ostendimus: Ergo nec illud. Sequela Majoris probatur: nam ut docuimus in tractatu de Angelis disp. 14. art. 2. pœna sensûs, quam dæmones & animæ separatae patiuntur, est per alligationem ad ignem: Ergo si parvuli limbo alligati sint, pœnâ sensûs torquebuntur.

214. **R**espondeo primò negando sequelam Majoris. Ad cujus probationem, distinguo Antecedens: pœna sensûs, quam dæmones & animæ separatae patiuntur, est per alligationem ad ignem, ut activè detinentur spirituales substantiæ, & occupantem contrariè, concedo Antecedens: solum ut formaliter locantem, nego Antecedens, & Consequentiam. Nam parvulorum animæ, etsi in limbo detineantur ut formaliter locantem, non tamen contrariè occupantur ab illo ne Deum videant, nec activè detinentur à tali loco, sed à Deo negante concusum ad ex-eundum, & ideò non sustinent pœnam sensûs, quâ ab igne cruciantur Dæmones & animæ

LII ij

adultorum, consistente non in hoc quod ignis A
loquet formaliter, sed in eo quod contrariè oc-
cupet, & activè detineat. Solutio est D. Tho-
mae qu. 26. de verit. art. 1. ad 11. ubi sic ait:
*Dicendum quod in pueris propter defectum gratiae
est sola carentia divina visionis, sine aliquo con-
trario impediente activè: sed damnati in inferno
non solum privantur divina visione propter de-
fectum gratiae, sed impediuntur quasi per contra-
rium, per hoc quod circa penas corporales occu-
pantur.* Ponderanda sunt illa verba, sine aliquo
contrario impediente activè, quibus aperte indi-
catur, parvulorum animas non pati pœnam
sensûs, quam damnati sustinent in inferno,
quamvis detineantur in limbo; quia locus iste non
detinet activè animas parvulorum, ignis autem
activè detinet & contrariè occupat animas adul-
torum & dæmones. Ignis ergo cruciat, non quia
locat (quod illi naturaliter convenit) sed quia
activè detinet animas in se locatas, ut divinae
justitiæ instrumentum: limbus autem non tor-
quet animas parvulorum, quia solum habet il-
las locare, non activè detinere, nec occupare
contrariè.

Secundò cum eodem S. Doctore ibidem in
resp. ad 5. dici potest, quod etsi animæ parvu-
lorum in peccato originali decedentium deti-
neantur in limbo, eique alligentur, ex hoc ta-
men nullam pœnam sensûs patiuntur; quia
non apprehendunt illum locum, & talem de-
tentionem & alligationem, ut sibi disconvenien-
tem, & nocivam, subindeque ex illa non tri-
stantur, nec ei reluctant: contra verò Dæmo-
nes, & animæ adultorum, pœnam sensûs pa-
tiuntur ab igne tartareo cui alligantur, quia cum
talem alligationem apprehendant ut nocivam,
& ipsorum libertati contrariam & disconven-
ientem, ex ea valde tristantur & affliguntur,
ut eleganter explicat Caietanus tomo 3. opusc.
in oratione de hac materia, habita coram Julio
II. Summo Pontifice.

S. VII.

Corollaria notatu digna.

215. **E**X dictis in hoc articulo habetur in primis, D
infantes cum peccato originali ex hac vita
migrantes, nullâ pœnâ positivâ puniendos esse,
sed tantum pœnis privativis, carentiâ scilicet
gloriæ, & beatitudinis naturalis, absque eo
quod ex duplici illa privatione dolorem ali-
quem internum seu tristitiam patiantur.

216. Habes etiam ex dictis, tales parvulos futuros
quoad corpora integros, nec aliquâ perfectione
corpori connaturaliter debitâ carituros, subin-
deque eos in generali resurrectione accepturos
à Deo quantitatem seu magnitudinem; quam
habaturi essent, si ad adultam ætatem pervenis-
sent, ut de omnibus etiam damnatis adultis do-
cet D. Thomas in 4. dist. 44. qu. 3. art. 1. quæ-
stiunc. 1. & probat ex eo quod corporum resur-
rectio est opus divinæ virtutis; Dei autem per-
fecta sunt opera.

217. Colliges tertio, illos parvulos post resurre-
ctionem fore immortales & incorruptibiles, non
quidem ab intrinseco, sed ab extrinseco, ratio-
ne divinæ providentiæ & justitiæ, quæ illorum
resurrectionem ac reunionem animæ cum cor-
pore ordinabit ad hoc ut totum suppositum,
quod originalem culpam contraxit, pœnam
æternam damni sustineat; ex hoc enim solo sine

immortalitate donabuntur. Illis etiam compe-
tet impassibilitas, non ratione dotis, quâ cor-
pora Beatorum fruuntur, nec ex defectu poten-
tiæ ad patiendum, ut docet D. Thomas qu. 5.
de malo art. 2. ad 5. sed ex defectu exterioris
agentis: nam post resurrectionem nullum cor-
pus aget in alterum ad corruptionem inducen-
dam, sed solum erit actio ad puniendum ex or-
dinatione divinæ justitiæ, & quia parvulorum
corporibus non debetur pœna sensibilis, nul-
lum corpus aget in illa.

Inferes quartò, quod illi parvuli erunt im-
peccabiles, non ab intrinseco ratione alicujus
supernaturalis doni, sed ab extrinseco, nempe
ex Dei providentiâ, subtrahente concursum ad
omne materiale peccati, ratione status in ter-
mino; in quo ut ait D. Thomas qu. 5. de malo
art. 3. in corp. non mutatur voluntas à disposi-
tione quam habuit in via, atque adeò cum in-
fantes mortui ante rationis usum, nullam inor-
dinatam dispositionem actualem habuerint, ad
suavem Dei providentiâ spectat, ut non si-
nat illos post mortem in affectus inordinatos
prorumpere.

Inferes quintò, quod animæ illorum parvulo-
rum aliqua objecta naturalia cognoscent per
species à Deo infusas in statu separationis: nam
omnium cognitionem animabus illis denega-
re, improbable censuit D. Thomas in 2. dist.
33. qu. 2. art. 2. in corp. Dei etiam ut condito-
ris naturæ aliquam cognitionem habebunt;
non tamen adeò perfectam, quod ad beatifican-
dum illas beatitudine naturali sufficiat.

Inferes ultimò, quod illi parvuli Deum natu-
ræ auctorem diligunt dilectione naturali, non
quidem amabili, efficaci, & perfecta (hæc
enim stare nequit cum aversione à Deo condito-
re naturæ, inclusa in peccato originali) sed
dilectione quæ fertur in Deum prout est essendi
naturale principium, ut antea exposuimus.

DISPUTATIO VIII.

De effectibus peccati.

Ad questionem 85. & duas sequentes.

POST QUAM Divus Thomas egit per
plures quæstiones de causis peccati, tam
interioribus, quàm exterioribus, quæst.
85. & duabus sequentibus disputat de ejus effe-
ctibus, qui sunt diminutio boni naturalis, de-
fectus naturales, macula, & reatus pœnæ: de
quibus in hac disputatione nobis incumbit
agendum.

ARTICULVS PRIMVS.

An inclinatio naturalis ad bonum minus-
tur, vel totaliter corrumpatur per
peccatum?

SUPPONO primò, naturæ rationali, ex eo
quod rationalis est, inditam esse non modò
capacitatem, sed etiam inclinationem & propen-
sionem ad bonum honestum, quod est bo-
num rationi consonum. Ratio est, quia unam-
quamque naturam consequitur per se inclinatio